

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на доц. Арсен Петров Минков
на тема: Теоретични аспекти при проектиране на съоръжения
за игра на открито

от доц. дин. Незабравка Иванова

Дисертационният труд на доц. Арсен Минков, предложен за становище, представлява съвременно комплексно изследване, което разглежда от дизайнерски аспект проектирането на съоръжения за игра на открито за деца от различни възрастови групи. Веднага следва да се отбележи, че подобно изследване в българската професионална литература на е известно. Има някои по-стари публикации, третиращи различни аспекти на проектирането на съоръжения за игри на открито, но те разглеждат предимно архитектурни и градоустройствени проблеми на детски площадки. Така че теоретичните аспекти при проектирането на съоръжения за игра на открито представляват навременен отговор на актуални проблеми не само на проектирането, но и на изследването, реализацията и контрола на тези съоръжения.

Дисертацията съдържа 307 страници: увод, изложение в пет глави, заключение и приноси, библиография на използваната литература, 2 броя приложения с 200 изображения и 28 фигури

В Увод са формулирани ясно и логично предмета, целите, задачите, границите и методите на изследването. Структурата следва класически академичен дизайнерски подход на изложение.

Първа глава третира играта като стимул на детското развитие. Познавайки се на достиженията на детската физиология, психология и педагогика, авторът набляга на онези техни страни, които са важни и съществени за дизайн проектирането. Особено се набляга върху съвременните измерения на детската игра и редуцирането на игровите възможности на децата под влиянието на съвременния начин на живот. Особен интерес представлява разделът “Видовете игри на детската площадка”, който разкрива по-нататъшния подход на автора – спецификата на игрите / свободните функционалните и свободните игри/, които предопределят функционалното, композиционното и особено - визуално изразното зонироване, както и цялостният облик на съоръжението и свързаната с него асоциативна изразителност.

Историческото развитие на площадките за игра са обект на проучване във втора глава. Отбелязани са важните етапи в това развитие както в света, така и у нас.

Трета глава е посветена на “Класификации на пространствата за игра на открито” Основното в тази глава е класификацията на видовете пространства за игра съобразно утвърденото разделение от гледище на дизайнерския замисъл, а именно: традиционна, приключенческа, дизайнерска и творческа площадка. При всяка от тези площадки има специфично дизайн проектиране.

Разгледани са и площадките според местоположението, а те са: в паркова среда, в жилищна среда, разположени в детски градини и в училищна среда, както и площадки в обществени заведения, като всяка от тях следва да отговаря на специфични изисквания.

В четвърта глава “Видове съоръжения за игра на открито” се разглежда видовото и номенклатурното разнообразие на съоръженията и изискванията на

които те следва да отговарят. Набляга се на задължителните стандарти, но и на препоръчителните изисквания на основните видове съоръжения.

Тежестта на изследването е фокусирана в пета глава, посветена на “Основни аспекти при проектирането на пространства за игра на открито”. Започва сес предпроектните изследвания. След това следва разработването на проектната концепция, където се набляга върху концептуалното проектиране, в чиято основа лежи синтезът между функция, образност, идеология, цена и т.н. В обобщен порядък това е наличието на емоционално образното начало в характеристиките на обектите от средата: и проектиране на”следовата ситуация”.

Авторът набляга върху плановото решение, където са разгледани и въпросите на функционалното зонироване на детските площадки. Подчертава се, че функционалното зонироване предопределя в голяма степен функционално-композиционното проектиране. Отделено е внимание на формообразуването на елементите и оборудването. Осветлението и цветовото решение са от особена важност и са неотделима част от всеки дизайн – проект. Отделено е внимание на ергономичната обосновка на проекта, както и на конструктивните и технологичните решения. Същността обаче е в художествено-конструкторския проект, който се изпълнява след утвърждаване на ескизния проект и изготвяне на неговата документална обосновка. Важността на субективните фактори, които влияят на функционалното и композиционно решение е подчертана и е изтъкната значимостта им при дизайн – проектирането.

Тази глава съдържа в логично обоснован вид основните принципи на дизайн – проектирането. Тя е от особена важност при обучението на дизайнери не само на детската среда, но и за други дялове на дизайнерското образование.

В тази глава са посочени редица нормативни документи, които следва да се отчитат при вземане на конкретни проектантски решения. Отдените фази на проектиране са конкретизирани във връзка с характера и спецификата на разглежданата тема.

Веднага трябва да се прибави и практическия опит на Арсен Минков при проектиране на съоръжения за игра на открито. Детските площадки, негово дело, демонстрират забележително професионализма и творческите изобретения на автора.

В заключението са обобщени резултатите от теоретичното и емпирично изследване върху композиционните и формообразуващи фактори при проектирането на съоръжения за игра на открито.

Приносите са формулирани в няколко точки. Най-същественото обаче е, че “трудът е първото научно обоснована теория в специализираната литература по дизайн в България представяща теоретичните аспекти на проектиране на съоръжения за игра на открито.”

Афторефератът изцяло отговаря на изложението в дисертацията.

Дисертацията на Арсен Минков има теоретико-методическо значение за студентите от специалност “Дизайн за детската среда” в НХА, но той е от значение и за други дизайнерски специалности. Затова е редно да бъде издаден със съответната адаптация като пособие не само за студентите, но и за всички, интересувани се от тази проблематика.

Въз основа на дисертационния труд, подкрепен с индивидуалния дизайнерски опит на Арсен Минков, убедено препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласува за получаване на образователната и научна степен “ДОКТОР

Подпис: доц. д.изк. Незабравка Иванова